

První pokračovatelé Kosmovi

První pokračovatelé Kosmovi jsou dva anonymní autoři z 12. století, kteří rozšiřují a hlavně navazují na Kosmovu kroniku. Jsou to Mnich sázavský a Kanovník vyšehradský. Zmiňují hlavně místa, kde působili, a to sázavský klášter a vyšehradskou kapitolu.

Mnich sázavský

Mnich sázavský se hlavně vrací ke Kosmově kronice a rozšiřuje ji o záznam o sázavském klášteře mezi lety 1030–1126 a jeho zakladateli Prokopovi, které Kosmas vynechal. Dále se kronika věnuje událostem, které se odehrávají vně Sázavského kláštera a to mezi lety 1126–1162. Kronika byla sepsána mezi lety 1173–1178 pravděpodobně jedním autorem a je to nejstarší klášterní kronika vzniklá na našem území. Dochovala se pouze ve dvou rukopisech. Nejstarší je rukopis drážďanský z přelomu 12. a 13. století, který byl však velmi silně poškozen za 2. světové války. Jeho opis je takzvaný rukopis vídeňský, který je v současné době uložen v Rakouské národní knihovně ve Vídni.

Kanovník vyšehradský

Kanovník vyšehradský přímo navazuje na Kosmovu kroniku, která končí Kosmovou smrtí (1125). Zachycuje vládu knížete Soběslava I. (1125–1140), jemuž je tato kronika věnovaná. Kanovník je velkým obdivovatelem knížete Soběslava. Kronika jako taková je pak rozdělena na dvě části. 1125–1130 kdy autor souvisle zaznamenává události, které se děly. Pak se ale odmlčí a pokračuje ve své práci až 1141, kdy zpětně dopisuje události. Kanovník často mluví o dění na knížecím dvoře, kterému byl jistě blízký a také se často věnuje astronomii, kterou byl očividně fascinován. Kronika se dochovala v pěti rukopisech a nejstarší je rukopis dražický z roku 1343 a byl vyhotoven na objednávku pražského biskupa Jana IV. z Dražic.

Bibliografie:

NECHUTOVÁ, Jana: Latinská literatura českého středověku so roku 1400. Praha 2000.

Kolektiv autorů: Pokračovatelé Kosmovi. Překl. K. Hrdina, V. V. Tomek, M. Bláhová.

Svoboda Praha 1974.

Edice:

Kanovník Vyšehradský. FRB II. Ed. Josef Emler. Praha 1874, s. 201–237.

(dostupné online: <http://147.231.53.91/src/index.php?s=v&cat=11&bookid=169&page=219>)

Mnich Sázavský. FRB II. Ed. Josef Emler. Praha 1874, s. 238–269.

(dostupné online: <http://147.231.53.91/src/index.php?s=v&cat=11&bookid=169&page=256>)